

NORGES BANK

Finansdepartementet
Postboks 8008 Dep
0030 Oslo

Dato: 13.12.2017
Deres ref.:
Vår ref.: 17-1169

Råd om motsyklisk kapitalbuffer 4. kvartal 2017

Norges Banks hovedstyre har besluttet å gi Finansdepartementet råd om å holde bufferkravet uendret på 2 prosent fra utgangen av 2017.

Norges Bank skal utarbeide beslutningsgrunnlag og gi Finansdepartementet råd om nivået på bankenes motsykliske kapitalbuffer fire ganger i året. Beslutningsgrunnlaget for Norges Banks råd i fjerde kvartal 2017 legges frem i Pengepolitisk rapport 4/17. Fra 31. desember 2017 øker kravet til 2,0 prosent fra dagens nivå på 1,5 prosent, etter Finansdepartementets beslutning fra desember ifjor.

Bankene bør bygge opp og holde en buffer når finansielle ubalanser bygger seg opp eller har bygd seg opp. Finansielle ubalanser øker faren for en brå nedgang i etterspørselen og utlånstap i bankene. Ved tilbakeslag i økonomien og store tap i bankene kan bufferkravet settes ned for å motvirke at en strammere utlånspraksis forsterker nedgangen.

Norges Banks vurdering av finansielle ubalanser tar utgangspunkt i utviklingen i kreditt og eiendomspriser, samt andelen markedsfinansiering i bankene. Bufferkravet er ikke et virkemiddel for å finstyre økonomien, og bufferen bør ikke uten videre trappes ned selv om det skulle være tegn til at finansielle ubalanser avtar. Et råd om å redusere bufferkravet vil blant annet baseres på informasjon om markedsuro, vesentlig innstramning i tilbudet av kreditt og utsikter til store tap i bankene.

De største bankene økte sin kapitaldekning videre i tredje kvartal og oppfyller sine langsiktige kapitalmål. Utlånstapene som andel av brutto utlån økte litt i tredje kvartal, men er fremdeles lavere enn på samme tid i fjor. En stresstest i *Finansiell stabilitet 2017* viser at de største bankenes kapitalbuffer er tilstrekkelige til å bære tapene ved et kraftig tilbakeslag i norsk økonomi. Bankenes markedsfinansieringsandel har vært stabil over lengre tid, og norske banker har god tilgang til markedsfinansiering.

Gjelden i husholdningene har lenge vokst raskere enn inntektene, slik at gjeldsbelastningen har økt. Andelen av inntekt som går til å betjene gjeld og normale avdrag, er derfor høy selv om rentenivået er lavt. Oppgangen i husholdningenes gjeld har vært hovedårsaken til at samlet kreditt har økt mer enn verdiskapingen i fastlandsøkonomien. Siden årsskiftet har husholdningenes kredittvekst vært høy, men veksten har avtatt litt de siste månedene. Finanstilsynets boliglånsundersøkelse tyder på at andelen nye boligån med svært høy gjeldsgrad og belåningsgrad er lavere enn i fjor. I Norges Banks utlånsundersøkelse for tredje kvartal meldte bankene om noe nedgang i husholdningenes etterspørsel

etter lån med pant i bolig, og de venter videre nedgang i etterspørselen i fjerde kvartal. Bankene oppga at foretakenes låneetterspørsel har økt litt, og venter uendret etterspørsel i fjerde kvartal. Kredittpraksisen oppgis å ha vært uendret både mot husholdninger og foretak, og bankene venter ingen endringer i fjerde kvartal. Kredittveksten i foretakene er fremdeles moderat, men har tatt seg opp siden i vår. Veksten har tiltatt både fra norske banker og obligasjonsmarkedet.

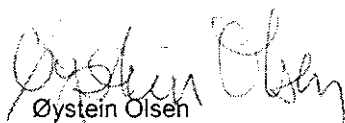
Boligprisene har lenge økt mer enn husholdningenes inntekter. Siden april har boligprisene falt. Boligbyggingen har økt til et høyt nivå, mens befolkningsveksten har falt markert. Det er usikkerhet om utviklingen i boligmarkedet fremover. Innen næringsseiendom har beregnede salgspriser på kontorlokaler i Oslo steget kraftig over flere år. De senere årene har prisveksten i andre store byer vært moderat. I det siste har avkastningskravet for prestisjelokaler i Oslo stabilisert seg, og kontorleieprisene ventes å øke noe.

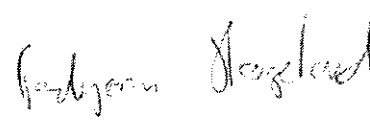
Finansielle ubalanser har bygd seg opp, som følge av vedvarende oppgang i husholdningenes gjeldsbelastning og sterk vekst i eiendomspriser over lengre tid. Husholdningenes kredittvekst er fortsatt høy, men nedgangen i boligprisene i år har redusert fallhøyden i boligmarkedet. Lav boligprisvekst vil dempe gjeldsveksten, men det vil ta tid før sårbarheten i husholdningssektoren reduseres. Bankene har lave tap og har bygd kapitalbuffer som kan bære tap ved tilbakeslag i norsk økonomi. Kredittverdige foretak synes å ha god tilgang på kreditt.

Norges Banks hovedstyre har besluttet å gi Finansdepartementet råd om å holde bufferkravet uendret på 2 prosent fra utgangen av 2017. Beslutningen var enstemmig.

I arbeidet med rådet om motsyklisk kapitalbuffer har Norges Bank og Finanstilsynet utvekslet informasjon og vurderinger.

Med vennlig hilsen

Øystein Olsen

Torbjørn Hægeland

Kopi: Finanstilsynet